

ITALA ESPERANTISTO

(L' ESPERANTISTA ITALIANO)

Organo Ufficiale della FEDERAZIONE ESPERANTISTA ITALIANA

ABONNAMENTO ANNUO

Italia	L. 10,05
Esteri	„ 15,05
Abbonamento sostenitore	„ 20,05

Un Numero L. 1

JARA ABONO

Italujo	L. 10,05
Eksterlande	„ 15,05
Helpabono	„ 20,05

Direzione ed Amministrazione

presso la Sede della Federazione Esperantista Italiana - Via Rossari, 2, Milano (Italia)

AZIENDA CONSORZIALE DEI CONSUMI DEL COMUNE DI MILANO

Direz., Amministr. e Cassa: VIA S. RADEGONDA, 18 - Telef. "MUNICIPIO",

L'AZIENDA CONSORZIALE DEI CONSUMI provvede a distribuire per conto del Comune di Milano: Le merci tesserate e contingentate a tutti gli esercizi e rivenditori della città - nonché i generi di prima necessità e di largo consumo a:

31 Cooperative della Città, con 176 spacci di vendita - 146 Cooperative della Provincia con 236 spacci di vendita - 83 Istituzioni di beneficenza e previdenza della città. - Vende direttamente al pubblico generi di largo e comune consumo, in 64 spacci propri. - L'AZIENDA esercisce attualmente le seguenti gestioni: Mulini - Generi elementari e diversi - Stagionatura Formaggi - Spacci - Latterie - Burrificio - Panifici - Carne - Frutta e Verdura - Tessuti e Vestiario - Calzature - Combustibili

BANCA COMMERCIALE ITALIANA

SOCIETÀ ANONIMA

Capitale sociale . . . L. 400.000.000
Riserve 156.000.000

Direzione Centrale
MILANO

75 Filiali nel Regno

FILIALI ALL'ESTERO:

Londra — New York
Costantinopoli

TUTTE LE OPERAZIONI
DI BANCA

CARTOLINE ufficiali della F.E.I.

CON DITURA ILLUSTRATIVA
DI PROPAGANDA

L. 7 al cento

TRIA INTERNACIA Specimena Foiro en PADOVA.

La unua itala Foiro, kiu okazas en neprovizoraj Konstruaĵoj!

Oficiala delegito por Lombardio: Internacia oficejo por Foiroj, specimenaĵ Ekspozicioj & a. — Via Principe Amedeo, 11 = MILANO.

Eskluziva Agento por la reklamado en PADOVA, foirrevuo k. oficiala Kalalogo.

MANIFATTURE MAFFI - MILANO

CINGHIE

ARTICOLI TECNICI Via F. Casati N. 17
FORNITURE INDUSTRIALI Telefono 20-344

MANUFATTUROJ MAFFI - MILANO

RIMENOJ

TEKNIKAJ ARTIKLOJ POR INDUSTRIAJ FABRIKEJOJ
Via F. Casati, 17 Tel. 20-344

G. GUASTALLA kaj K.

ITALIO - 8, Strato Tommaso Grossi - MILANO

GRANDA MAGAZENO DE

DONACARTIKLOJ

LASTAJ NOVAJOJ JE

VENTUMILOJ - SUNOMBRELOJ - VALIZETOJ

PORCELANAJOJ UNUAMARKAJ

SPECIALAJO JE KORNICOJ

POR BONE AĈETI

TUKOJN kaj TRIKOTOJN

POR SINJORINOJ KAJ SINJOROJ

ĈIUJ DEVAS IRI ĈE

F. FINZI

EN

Nordaj Portikoj - MILANO (Italiujo)

Placo Duomo 25 - Telefono 4760

Tarifo de la reklamo

Unua	paĝo	. . .	400	lirojn	—	$\frac{1}{2}$	220	—	$\frac{1}{4}$	120	—	$\frac{1}{8}$	70
Kvara	»	. . .	350	»	—	»	180	—	»	100	—	»	60
Dua aŭ tria	»	. . .	250	»	—	»	130	—	»	70	—	»	40

Por tri aŭ pli ol tri enpresigoj oni faras specialajn rabatojn.

ITALIA ESPERANTISTO

(L'ESPERANTISTA ITALIANO)

Organo Ufficiale della FEDERAZIONE ESPERANTISTA ITALIANA

La redakcio rezervas al si la rajton korekti laubezone la manuskriptojn stile, sed ne enhave. Demandante ion de la redakcio, bonvolu alsendi respondkuponon. Niaj kunlaborantoj estas petataj skribi tre legeble, plej bone per skribmaŝino kaj ciam sur unu flanko.

ENHAVO. — Notizie su la diffusione dell'Esperanto. — La nostra organizzazione. — L'Esperanto e il Telegrafo. — Dektria Universalas Kongreso de Esperanto. — Comitato del VI Congresso Esperantista Nazionale a Trento. — Rondvoĵaĝo tra Italujo. — Tessere 1921. — Korespondado kun rusaj esperantistoj. — Publika Shuldo tutmonda. — Itala Kroniko. — In memoriam. — Un vescovo per l'Esperanto. — L'Esperanto nelle Scuole inglesi. — Istituto Lombardo d'Esperanto. — Elenco dei Propagandisti della F. E. I. — Gazetoj ricevitaj. — Nuovi docenti. — Sottoscrizione.

NOTIZIE SU LA DIFFUSIONE DELL'ESPERANTO

Le Camere di Commercio di Londra, Parigi, Cracovia, Padova, Cremona, Rio de Janeiro, Yokohama, riconoscono ufficialmente l'Esperanto. Camere di Commercio esperantiste funzionano a Berlino, Melbourne, e Tokio.

Il Museo Commere. Univers. di Parigi (Fiera permanente di Campioni) ha annesso un Ufficio Esperantista.

Le Fiere Campionarie di Barcellona, Basilea, Helsingfors, Reichensberg, Frankfurt a. M., Breslavia, Lipsia, Lione, Milano, Padova, Parigi, Trieste si servono per la loro propaganda dell'Esperanto.

Mediante l'aiuto di vari commercianti inglesi funziona a Londra, con rappresentanze in parecchi altri Paesi, un Comitato per la diffusione dell'Esperanto tra i ceti commerciali.

Il Ministero del Commercio del Giappone ha accettato ufficialmente l'Esperanto. Il Governo cecoslovacco ha preso sotto l'alto suo patronato il XIII Congresso Universale Esperantista convocato a Praga il 31 luglio, e ha deciso di invitare per via diplomatica tutti i governi esteri e farvisi

rappresentare ufficialmente. Il Ministero di A. I. e Comm. della Sassonia ha elevato a 5.000 marchi il sussidio annuo all'Istituto Sassone d'Esper.

Il Governo Finlandese ha accordato 25.000 marchi di sussidio alla Società Esperantista Finlandese.

Nelle Scuole pubbliche del Canton di Ginevra e di Amburgo l'Esperanto è stato introdotto come materia obbligatoria. È materia facoltativa nelle Scuole cecoslovacche, di Milano, Breslavia, La-Chaux-de-Fond, Eccles, Manchester, ecc.

La X Conferenza Universale della Croce Rossa ha ultimamente (7 aprile 1921) approvato il seguente ordine del giorno:

“ Considerando che la difficoltà delle diverse lingue nuoce in molte maniere alla realizzazione dell'ideale internazionale della Croce Rossa, sia nell'opera di soccorso sui campi di battaglia, sia in quella dei prigionieri di guerra; nonchè negli stessi Congressi della C. R.;

la X Conferenza invita tutte le organizzazioni della C. R. a incoraggiare lo studio della lingua internazionale Esperanto tra i loro membri, in particolare tra le sezioni giovanili, come uno dei mezzi più potenti d'intesa e di collaborazione internazionale nel campo d'azione della Croce Rossa ”.

Foglietti volanti col testo di questa prima pagina ai Gruppi e ai propagandisti L. 35 al mille.
Inviare subito richieste a mezzo vaglia.

LA NOSTRA ORGANIZZAZIONE

La lingua ausiliaria internazionale Esperanto, quale è stata concepita dalla mente geniale dello Samenhof, è proprietà di tutti. Ogni uomo di cultura media può apprenderla senza maestro ed applicarla per suo conto nelle varie attività internazionali. Gli Istituti e le Scuole d'Esperanto mirano ad agevolarne l'apprendimento alle persone di cultura più bassa, a formare dei centri di perfezionamento e creare i maestri per le scuole pubbliche.

I cultori dell'Esperanto non formano un partito nè una setta. Appartengono alle classi le più disparate e devono unirsi insieme in una organizzazione più virtuale che materiale. La nostra Associazione non è che un insieme di volontari cooperatori per il progresso e la diffusione della lingua ausiliaria. Milano è per noi quindi, nel momento, il punto di riferimento per quanto riguarda l'Italia. Là abbiamo un Ufficio di informazioni (Via Rossari 2) che ogni cultore d'Esperanto che aderisca alla nostra Organizzazione aiuta con le proprie forze perchè sia possibile far conoscere al massimo numero di italiani che cosa è l'Esperanto, come si apprende, quali sono le sue applicazioni.

Base principale della nostra Organizzazione è il Giornale «Itala Esperantisto», la nostra palestra, il nostro organo di informazioni, che raccoglie tutto quello che perviene all'Ufficio di informazioni e lo comunica a tutti noi. Ognuno di noi è informatore e lettore. La nostra è una raccolta spontanea di individui che mirano al fine comune: la diffusione dell'Esperanto tra il più grande numero possibile di individui. Il giornale perciò registra i nomi dei singoli soci affinché questi si conoscano rapidamente tra di loro e nelle località vicine formino i nuclei che ingrandendosi diano origine alle organizzazioni regionali che sull'indirizzo dell'organizzazione nazionale cooperino all'adesione al nostro movimento del maggior numero di persone. Il nostro giornale ci informa dei progressi dello Esperanto in Italia ed all'estero e delle applicazioni nella vita internazionale. Cosicché a poco a poco attraverso alla nostra organizzazione nuove forze passano alle organizzazioni internazionali, prima fra tutte all'**Universala Esperanto Asocio**, cioè a quell'associazione che deve raccogliere tutti i cultori dell'Esperanto senza distinzione di partito o di nazione, tutti coloro, cioè, che, al disopra della nazione, vedono l'umanità.

Strumento primo per la diffusione della lingua ausiliaria è il libro e la nostra organizzazione deve raccogliere i mezzi per la stampa nel maggior numero possibile di esemplari del libro di apprendimento dell'Esperanto in modo che sia possibile ad ogni persona di media cultura di studiare questo utile mezzo di comunicazione col mondo tutto. Perciò noi dobbiamo fornire al nucleo centrale della nostra organizzazione i mezzi per la stampa e la diffusione del libro in modo che in ogni città, da ogni libraio, da ogni rivenditore di giornali si trovi il libro strumento primo della nostra propaganda.

La nostra organizzazione è come un grande centro di smistamento e di classificazione. Qui vengono, o devono venire tutti coloro che incominciano lo studio della lingua ausiliaria, qui essi raccolgono tutte le informazioni sulle più svariate applicazioni di essa e poi a queste si rivolgono. Ognuno che consideri la necessità di avere un'organizzazione che raccolga le forze sparse che tra loro si sorreggano e si aiutino non può non aderirvi e darvi tutte le forze di cui dispone. Dal 1887 i progressi dell'Esperanto sono stati grandi, ma questi sono stati ottenuti quasi senza organizzazione. Per poco che, quindi, si cooperi alla formazione ed al progresso di organizzazioni del nostro genere, i progressi saranno più rapidi, quali si convengono ad un'idea così semplice e così geniale: l'unione spirituale di tutti gli uomini per mezzo di una lingua ausiliaria, che senza distruggere gli idiomi nazionali, anzi rinforzandoli, permetta all'umanità di fare quei progressi in tutte le sue attività che la barriera delle differenti lingue rese finora così difficili.

Roma, marzo 1921.

Dr. A. Stromboli.

L'ESPERANTO E IL TELEGRAFO

Per decreto ministeriale dell'anno scorso, la lingua internazionale ausiliaria Esperanto viene già insegnata nelle scuole cecoslovacche a titolo facoltativo. Il Governo di Praga, appoggiato dal Brasile, ha proposto egualmente all'Ufficio internazionale dei telegrafi a Berna di ammettere l'Esperanto nella corrispondenza telegrafica in parole distinte.

Dektria Universala Kongreso DE ESPERANTO

(de la 31. VII - 6. VIII 1921)

en Praha-Ĉeĥoslovakujo

VIII. Komuniko.

Fakan kunvenon por virinoj aranĝos Fino instruistino Nesmerakova; **por ĉastemuloj** - Sro Roskes, Hago.

Kotizo. — Aliĝu antaŭ la 1-VI-1921 kaj pagu kotizon per viaj naciaj banknotoj sendotaj en rekomendita letero al la ĝenerala Sekretario. La aliĝintoj bonvolu baldaŭ sendi kotizaĵon:

Aliĝoj: 405.

Pasportoj. — Por la veturo al Praha kaj reveturo estas necese pasporto, pretigita de la policestrejo aŭ alia kompetenta ŝtata oficejo, vizita de la ĉeĥoslovaka ambasadorejo aŭ konsulejo kaj de la konsuloj de ĉiuj traveturotaj ŝtatoj.

Por la Loka Kongresa Komitato:

Augustin Pitlik, ĝenerala sekretario
Praha III. - Nerudova, 40.

□ □ □

SCIENCISTOJ en la 13 KONGRESO

Estas bezone, ke la sciencistoj — esperantistoj havu post longa tempo denove okazon pridiskuti gravajn temojn, kiuj interesas esperantismon egale grave kiel la sciencon. La 13 kongreso estos okazo por tio. Oni certe bone scias, ke la scienca progreso ne efektiviĝas dum sciencistaj kunvenoj, sed oni egale certe scias, ke oni multon profitas aŭskultante saĝajn raportojn pri la akiritaj sukcesoj kaj meditante dum la diskutado, kio nun estas farota kaj atingota. Tre

grava, ĝojiga kaj instruema ĝuo estas en la dumkongresa kunveno aŭskulti raportojn pri la ĝis nun atingitaj rezultoj en la esperanta faka scienca terminologio, kiujn prelegos fakuloj de koncernaj sciencoj. Mi organizos tiajn raportojn laŭ ĉiuj sciencoj kaj petas sinjorojn kolegojn pri afabla sciigo, pri kia scienca terminologio ili estus pretaj raporti (mi mem faros raporton pri la ĥemio). La raportoj eldonitaj poste en libro estos certe instrua lingva verko de esperanto.

Ĉiujn koncernajn proponojn bonvolu afable sendi (kun respondkupono aŭ neuzitaj poŝtmarkoj) al

D. Stan. Kamaryt,

profesoro de reallernejo en Bratislava,
Telocvičná 3. Ĉeĥoslovakio.

Dezirante viziti Wien, bonvolu sciigi pri tio **Hugo Steinhauer**

Böcklinstr. 8 - Wien, II (Austria).

Scrivere ben chiaro il proprio indirizzo sulle schede e sulle cartoline-vaglia, che s'inviano per aderire al Congresso di Trento.

L'elenco degli aderenti verrà pubblicato in ogni numero.

Comitato del VI Congresso Esperantista Naz.

Trento - 11-12-13 agosto 1921.

Adesioni finora pervenute:

1. Cattedra Italiana d'Esperanto.
2. Dottor Achille Tellini.
3. Sig.^a Ida Tellini.
4. Rag. Berto Antonioli.
5. March. gen. Montezemolo.
6. Cav. Giuseppe Pedrotti.
7. Federazione Esperantista Italiana.
8. Associazione esperantista Emiliana.

9. Com. prof. A. Alessio.	22. Morando Violetta.
10. Avv. F. Palmeggiani.	23. Bruschetti Umberto.
11. Giovanni Marchetti.	24. Dott. Cordin Pompeo.
12. Giovanni Saggiori.	25. Cavazzoli Giuseppe.
13. Ing. Otello Nanni.	26. Fronza Cesare.
14. Gruppo Esperantista Operaio di Genova.	27. Galvagni Gina.
15. Michele Arabeno.	28. Micheli Ida.
16. Demetrio Achillini.	29. Istituto Lombardo d'Esperanto.
17. Sofia Barini ved. Cardoso	30. Dott. P. C. Monti.
18. Prof. F. Mosna.	31. Dott. A. Filippetti e Signora.
19. Giovauni Travaglia.	32. Aldo Mandelli.
20. Prof. Giovanni Ravanelli.	33. Ippolito Piatti.
21. Dott. Alessandro Mondini.	

RONDVOJAĜO TRA ITALUJO

Nia XIII Universala Kongreso de Esperanto okazos en Praha de la 31 de julio ĝis la 6 de aŭgusto: tuj poste

rona. - La 14-15 oni kuntroviĝos en Milano kaj oni formos karavanojn laŭ la nombro de la partoprenontaj turistoj

KASTELO DE TRENTO

(7-8) oni organizos ekskurson al proksimaj bohemiaj banlokoj.

La partoprenontaj Samideanoj estas varme invitataj ĉeesti en **Trento** la Vlan Kongreson de la Italaj Esperantistoj, (11-12 aŭg.) kaj viziti Italujon. La 13 aŭg. oni veturos **Rovereto** 'n kaj vespere oni ĝuos kolosan spektaklon en la antikva roma « Arena » de **Ve-**

ĉu por viziti la urbon ĉu por komenci la rondveturadon de Italujo laŭ jena vojaĝplano (Thos. COOK & Filo, Vojaĝagentejo - Milano, Via Manzoni, 7).

Unua tago: Forveturo al **Ĝenova**,
matene »
Dua » : Forveturo al **Pisa** —
posttagmeze.

Tria tago : Forveturo al **Roma** —
posttagmeze.

Kvara » : {
Kvina » : { En **Roma**.
Sesa » : {

Sepa » : Forveturo al **Napoli**
matene.

Oka » : { Ekskursoj al **Vezuvo**,
Naŭa » : { **Pompei, Capri**, or-
ganizotaj tie.

Deka » : Forveturo al **Roma kaj**
Firenze.

Dek-unua » : En **Firenze**.

Dek-dua » : Forveturo al **Venezia**,
posttagmeze.

Dek-tria: En **Venezia**.

Dek-kvara: Forveturo al **Trieste**, —
posttagmeze.

Dek-kvina: Forveturo el **Trieste**, —
hejmen.

La prezoj por la tuta vojaĝo el
Trento ĝis Trieste (13-30 de aŭg.)
kaj por ĉiuj hotelaj servoj el **Milano**,
ĝis **Trieste** (16-30 aŭg.) estas:

Unuaklase en vagonaroj kaj en
hoteloj **1920** lirojn.

Unuaklase en vagonaroj kaj dua-
klase en hoteloj **1510** lirojn.

Duaklase en vagonaroj kaj dua-
klase en hoteloj **1285** lirojn.

La suprediritaj prezoj enhavas:

la koston de la biletoj laŭ la vo-
jaĝplano el **Trento ĝis Trieste**;

la koston de la hotelaj servoj de-
post la forveturo el **Milano** ĝis la
alveturo al **Trieste**;

la koston de la veturiloj (omnibus)
el la stacidomoj ĝis la hoteloj kaj vi-
ceversa;

la koston de la maten-, tag- kaj
vespermanĝoj de post la forveturo de
Milano ĝis la alveturo al **Trieste**.

Sendu tuj adreson, aĝon kaj po-
du fotografiaĵojn, por ricevi sen-
pagan membrokarton, al **F. E. I.**
Via Rossari, 2, Milano (Italujo).

TESSERE 1921

Sono pronte le magnifiche tessere
pel 1921, su disegno del pittore Fran-
cesco Dal Pozzo. Stante, però, l'enorme
costo di esse e l'esiguo numero dei
contributi finora giunti da parte di
Società e Gruppi, esse non possono
essere inviate ai Soci se non dietro
loro espressa richiesta accompagnata
dall'importo di lire **1,50**.

Invitiamo i Gruppi aderenti e i
Propagandisti a voler raccogliere le
richieste dei singoli Soci e a trasmet-
tere alla F. E. I. i nominativi (e le fo-
tografie, se si desidera) coll' importo
di lire **una** per tessera, trattenendo i
rimanenti 50 centesimi per spese po-
stali, ecc.

Korespondado kun rusaj esperantistoj.

Anoj de la Klubo de Eksterlandaj
lingvoj, en urbo Tomsk, deziras ko-
respondi pri ĉiuj domandoj de scienco,
politiko kaj vivo. Lingvoj por kores-
pondado estas: Esperanto, angla, ger-
mana, franca, itala, rusa kaj aliaj.

Ĉiujn korespondadojn sendu al la
adreso: **Klubo de Eksterlandaj Lingvoj**
TOMSK (Siberio-Rusujo).

PUBLIKA ŜULDO TUTMONDA

Usona ekonomiisto kalkulis la Ri-
ĉecon kaj la Publikan Ŝuldon de la
ĉi sube montritaj Nacioj jene:

	Riĉeco (dolaroj)	Publ. Ŝuldo (dolaroj)	Procento
Angla Imperio	230.000.000.000	47.000.000.000	20,4
Francujo . .	100.000.000.000	44.000.000.000	44,6
Rusujo . . .	60.000.000.000	25.400.000.000	42,3
Italujo . . .	40.000.000.000	19.600.000.000	49,0
Japanujo . .	40.000.000.000	1.300.000.000	3,3
Germanujo .	20.000.000.000	62.500.000.000	312,5
Aŭstri-Hung.	1.000.000.000	26.000.000.000	2600,0
Usono. . . .	500.000.000.000	24.000.000.000	4,8

ITALA KRONIKO

Bologna. — Profesorino A. Cocchi gvidas kurson ĉe la Teknika Instituto. — Nob. U. Toschi la 17an de aprile memorigis en la Salonego de «Frattellanza Militare» per elokventa parolado la morton de nia Majstro.

Genova. — La 14an de aprilo la «Laborista Esperantista Grupo» organizis vesperkunvenon por rememorigi la 4an mortodatrevenon de nia kara kaj neforgesebla Majstro. Parolado de l' prezidanto s.ro Barni. Ĉeestis multaj personoj.

La «L. E. G.» malfermis du kursojn gvidatajn de s.ro Arabeno (2^a grada) kaj de s.ro Managlia (1^a grada). Ĝi organizis ankaŭ publikan propagandon pere de murafiŝoi kaj de disdonado de E. verkoj al la urba kaj popola bibliotekoj. La «L. E. G.» (Casella Postale 922) danke akceptos ĉiuspecajn esperantaĵojn disdonotajn propagandacele al la suprediritaj bibliotekoj.

Greco Mil. — Ĉe la urba lernejo oni malfermis kurson, kiun gvidas s.ro G. Mainardi.

Livorno. — S.ro Zunino gvidas kurson ĉe la Marmilita Akademio. Lia markiza moŝto Gen. Montezemolo faris efikan paroladon antaŭ la oficioj de la tiea garnizono pri E.

Mantova. — La tiea Esp. Grupo havas sian provizoran sidejon ĉe Restoracio Mincio - Corso V. E., 42 - Kurso ĉe la Artlernejo.

Milano. — Oni daŭrigas kontentige la kursojn por geinstruistoj ĉe *Esperanta Domo*, kiu senĉese laboras por nia afero. Disdonado de propagandaj flugfolioj.

La Urbeŝtraro voĉdonis monhelpon

je 1000 liroj por F. E. I. kaj decidis dediĉi novan straton al D.^{ro} L. L. Zamenhof.

En Komerca Laborista Lernejo oni malfermis novan kurson, kiun gvidas s.ro L. Cattorini.

Modugno. — Nova E. - Grupo kaj kurso, kiun gvidas dokt. V. Romita.

Pisa. — Lia markiza moŝto Gen. Montezemolo faris efikan paroladon pri E al la Oficioj de la garnizono.

Potenza. — Vigla propaganda movado.

Rovereto. — Oni organizis kunvenon propagandan, kie okazis prezentado de du esp. komedioj. Adv. Vaona elokvente paroladis pri E. movado.

Sanpierrezena. — Vigla movado dank'al la klopodoj de la Sanpierrezena Esp. Societo (Via Varese, 8).

San Vito al Tagliamento (Udine). — Presejo de nia sam. A. Paolet jam estas preta kaj aperigos baldaŭ, krom la monata revuo «L'Esperanto», diversajn literaturajn kaj propagandajn verkojn.

Spezia. — Ĉe la tiea Teknika Instituto ingeniero L. Gagnotto malfermis novan kurson de E., post publika parolado ĉe la loka Popola Universitato.

Trento. — Ogni daŭrigas kontentige la kurson por geinstruistoj.

Treviglio. — Pastro Zoretto paroladis pri E. ĉe la Normala Lernejo k. ĉe la Internacia Instituto Facchetti. En tiu ĉi lasta oni malfermis kurson, kiun gvidas sin. P. Camelli.

Venezia. — La tiea Esperantista Grupo havas sian provizoran sidejon ĉe Caffè Vittoria: oni ĝin inaŭguraciis per festa kunveno kaj parolado de la prezidanto prof. F. Pizzi.

IN MEMORIAM

Ni prezentas tie ĉi la fotografajon de nia mortinta Samideano adv. **Valentino Peratoner**, kiu estis prezidanto de la Esperantista Grupo en Trento krom de la tieaj Institucioj de Bonfarado kaj de la Asocio de la Advokatoj.

Li estis efektive tre bonfarema homo, kiu oferis konstante kaj sindone sian

Advokato VALENTINO PERATONER.

tutan tempon al malfeliĉuloj kaj al malsanulo;

Dum la tutmonda militado li des pli fervore agadis por siaj homamaj idealoj. Sed, spite de ĉiuj liaj bonfaroj, la aŭstria juĝistaro pelis lin en malliberejon, kie li mortigis la 3an de oktobro 1916.

Okaze de la VI Nacia Kongreso de la Italaj Esperantistoj oni portos florojn sur la tombon de nia amata pioniro, kies memoro vivadas meze de niaj trentinaj Gesamideanoj.

UN VESCOVO PER L'ESPERANTO

Potenza, 15 aprile 1921.

« Egregio Sig. Cesarini,

« Dopo maturo esame, ho potuto limpidamente conoscere quanto sia necessaria una lingua internazionale per un maggiore affratellamento dei popoli, per una maggiore intensità di commerci, e per una più rapida diffusione dell'idea cattolica nelle varie parti della Terra.

A tutto ciò si presta magnificamente l'Esperanto, lingua facile, snella, piacevolissima.

Aderisco pertanto di gran cuore alla Società degli Esperantisti e mi auguro che anche in questo Mezzogiorno d'Italia, ferace di tanti valorosi ingegni, l'idea esperantista largamente fiorisca, fruttifichi, trionfi.

Gradisca, egregio Signore, l'assicurazione della mia profonda stima e mi creda

Roberto Razzoli

Vescovo di Potenza e Marsico ».

L'ESPERANTO NELLE SCUOLE INGLESI

Già dal 1916 a Eccles, città industriale della Contea di York (Inghilterra) fu iniziato un corso d'Esperanto nelle pubbliche scuole, con 200 iscritti e frequenza obbligatoria. Nelle stesse scuole ora si tengono corsi d'Esperanto per tutti i ragazzi dai 7 ai 14 anni, circa 425 tra maschi e femmine. Altre scuole inglesi (Manchester, ecc.) hanno seguito l'esempio. L'Esperanto ormai fa parte integrante dei programmi scolastici e si può essere certi che non sarà mai più levato.

I giudizi che ne hanno dato degli educatori — maestri, direttori, ispettori, — incoraggiano a continuare un tale insegnamento per i ragazzi « perchè l'effetto raggiunto — sono parole tratte da una relazione ufficiale — sui ragazzi delle scuole elementari dal punto di vista puramente pedagogico è molto benefico per lo sviluppo della loro intelligenza e assolutamente notevole ».

ISTITUTO LOMBARDO D'ESPERANTO

(Sezione della C. I. d'E.)

Via Rossari, 2 - MILANO - 2, Via Rossari

Offerte ricevute:

Sig.^{na} Teresa Combi L. 11,—
 » Maria Comolli » 25,—
 M.^{ro} Ippolito Piatti » 205,—

Vivi ringraziamenti!

ELENCO DEI PROPAGANDISTI DELLA FEI

PIEMONTE. — Ing. Marcello De Balzac, Via Parini, 10, **Torino**. Presidente Gruppo Esperantista di Torino (stesso indirizzo).

LOMBARDIA. — Dott. Angelo Filippetti, Via Marino, 3, **Milano**. Presidente «Esperanta Domo» (Via Spiga, 29, Milano). — Sig. Aldo Mandelli, Via Giuseppina, 10, **Cremona**. Presidente Gruppo Esperantista Cremonese (stesso indirizzo).

LIGURIA. — Prof. Egidio Spagnol, Via Archimede, 28-4, **Genova**. — Sig. Ettore Managlia, Via Ravecca, 11-2, **Genova**. Segretario-Cassiere Gruppo Esp. Operaio (Casella postale 922, Genova).

VENETO. — Avv. cav. Attilio Vaona, Via degli Amanti, 13, **Verona**. Presidente Associaz. Esper. Veronese (stesso indir.). — Dott. Francesco Pizzi, R. Biblioteca Marciana, **Venezia**. Presid. Gruppo Esper. Veneziano (stesso indir.). — Sig. Giovanni Saggiori, Via S. Eufemia, 4 A, **Padova**.

TRENTINO. — Dott. Alessandro Mondini, Corso Vitt. Em., 26, **Rovereto**. Presidente Comit. Org. VI Congr. Esp. Naz. — Sig. Giovanni Marchetti, Via S. Maria Madd., 19, **Trento**. Segretario id. id. (stesso indir.).

VENEZIA GIULIA. — Dott. Arturo Grez, Via L. Ricci, 10 IV **Trieste**. Presid. Circolo Esperantista Triestino (Via Gatteri, 31, Trieste).

EMILIA. — Avv. nob. cav. uff. Filippo Palmeggiani, Via Manzoni, 1, **Bologna**. Presidente Associaz. Esp. Emiliana (stesso indirizzo). — M. R. Padre prof. Modesto Carolfi, **Cortemaggiore** (Piacenza), ex Presidente F. E. I.

TOSCANA. — Prof. Corrado Grazzini, Via de' Neri, 6, **Firenze**. Presid. Società «Nova Sento» (stesso indir.). — Marchese Gen. Carlo di Montezemolo, **Castiglione-cello** (Pisa).

MARCHE. — Rag. Luigi Spotti, Via San Martino, 23, **Ancona**.

UMBRIA. — Sig. Guglielmo Giannelli, Corso Vitt. Em., 4, **Terni**. Presid. onor. Gruppo Esp. «Progresso» (stesso indir.).

LAZIO. — Prof. dott. Bruno Migliorini, Piazza Scanderberg, 85, **Roma**. Segretario Istituto Romano d'Esp. (stesso indir.).

CAMPANIA. — Avv. dott. cav. Raffaele Bagnulo, Largo Gesù e Maria, 4, **Napoli**. Presid. Gruppo Esperantista Partenopeo (stesso ind.).

PUGLIE. — Prof. A. Lacalendola, Via Dante, 323, **Bari**.

BASILICATA e CALABRIA. — Signor Fidia Cesarini, Intendenza di Finanza, **Potenza**.

SICILIA. — Prof. don G. Abbratozzato, Via Molo, 128, **Palermo**. — Rag. Calogero Palermo, Vicolo S. Rosalia, 27, **Canicatti**.

Gazetoj ricevitaj interŝange:

Esperanto Triumfonta - Esperanto-Praktiko - Germana Esperantisto - Vegetarano - Unuigita Tuthomaro - Informoj (Danzig) - Hispana Esperantisto - La Semisto - Kataluna Esperantisto - Esperanta Finnlando - Franca Esperantisto - Oficiala Gazeto Esperantista - Le Monde Esperantiste - Laboro - Esperanto - Internacia Komerca Revuo - The British Esperantist - La Eklezia Revuo - Amerika Esperantisto - Nova Tempo - La Esperantisto - L'Esperanto - La Espero - Literaturo - La Progreso - La Marto - La Verda Utopio - La Revuo Orienta - Verda Ombro - La Suda Kruco - Hungara Esperantisto.

NUOVI DOCENTI

Sono stati nominati docenti della C. I. d'E. i benemeriti signori:

M.^{ro} Pirro Camelli . . . Milano
 » Pietro Rota . . . »
 » Teresa Combi . . . »
 » Maria Comolli . . . »

Vive congratulazioni!

SOTTOSCRIZIONE PERMANENTE

per la diffusione dell'Esperanto in Italia e Colonie (Konstanta monofarado por la divastigo de Esperanto en Italujo kai en gajj Kolonioj).

Totale precedente L. 4342,70

A. Clavenna . . . » 100,—
 S. Pedrazzini (libri) . . . » 114,—
 Gruppo Esp. Operaio - Genova . . . » 25,—
 Lorenzo Nanni . . . » 1,50

Totale L. 4583,20

CAPPUCCINI FRANCESCO, *Gerente responsabile.*
 Milano, Cooperativa Grafica degli Operai, via Spartaco, 6

Ĉe S.ro MAINARDI GIOVANNI

Viale Vittoria, 1 — MILANO — 1, Viale Vittoria

La lingua « Esperanto » ausiliaria del Dott. P. C. Monti L.	—	75	La Faraono-Romano de Prus: tri dikaj vol. en 8.	ciu L.	10	—
Bildotabuloj por instruado de Esperanto en 8. (Tolbindita) »	8	—	La Regho de la montoj - tre dika vol. en 8 - ilustrita de Doré F. »	14	—	
Lingvaj Respondoj de Zamenhof »	3	50	Laŭroj - dika vol. en 8. »	8	—	
Fundamentaj Principoj de l' vortaro »	1	50	Misteroj de Amo - Du Dramoj - en 8. »	4	—	
Plena Vortaro de Boirac - 2 Vol. en 8. »	22	—	Chu li? de Vallienne - tre dika vol. - Romano »	12	—	
» » aldono »	7	—	Esperantaj prozajoj (Fabeloj) . . . »	8	—	
Fundamenta Krestomatio de Zamenhof dika vol. de peskaŭ 500 pag. »	17	50	Fatala Shuldo - luksa eldono . . . »	9	—	
Fundamento de Esperanto (Ital.) . . . »	4	—	For la Batalilojn! - luksa eldono en 8. - belege tolbindita - dika vol. »	16	—	
Kondukanto de l'Interparolado kun aldonita Antologio de Grabowski »	7	50	Kastelo de Prelongo - Romano de Vallienne tre dika volumo . . . »	14	—	
Pola Antologio de Kabe »	6	—	Kurludo de Toroj de Carles . . . »	2	25	
Kurso tutmonda laŭ natura metodo »	2	25	La fundo de l'mizero »	3	—	
Frazaro de Coppet »	4	—	La Kolorigisto aerveturanto . . . »	1	—	
Konkordanco de Ekzercaro »	3	50	Don Juan Kvinakta Komedio . . . »	4	—	
Fundamenta Gramatiko de Esp. - di P. C. Monti »	2	50	Salome - dramo de Vilde Vol. en 8. »	2	25	
Guida Teorica e pratica di Camelli e Rota »	7	—	Iliado de Omero - nur la 1. kajero en 8 »	2	50	
Manuale Pratico d'Esperanto »	3	50	Vintro - fabeloj - tolbindita . . . »	5	—	
Vocabolario It.-Esp. di Meazzini . . . »	2	50	Buste da lettera - commerciali - bianche, litografate - con qualsiasi dicitura a stampa - al mille . . . »	55	—	
Aspazio - kvinakta tragedio - dika vol. en 8. »	9	—	La Urbo de belega Sensencaĵo . . . »	16	—	
Bukedo de Lambert, dika vol. en 8 »	9	—	Distintivi per esperantisti da L. 3 a »	6	—	
Gramatica Esp. di L. Cattorini . . . »	5	50	Grande Dizionario It.-Esp. di Meazzini »	10	—	

Oni aldonu 10 ⁰/₁₀ por la sendkostoj

BELLISSIMI DISTINTIVI SMALTATI SPILLE, BOTTONI, ECC.

tiene a disposizione la SOCIETÀ ESPERANTISTA SAMPIERDARENESE

Rivolgersi: **A. CLAVENNA**

Via Varese, 8 - SAMPIERDARENA

F. A. R. E.

ANONIMA SOCIETO

FABRIKO DE ELEKTRAJ HEJTIGILOJ

Patentoj Amleto Selvatico

Societa Kapitalo L. 5.000.000 tute pagita

Elektraj termoforoj - Gladilo - Ĉiuspecaj boligiloj
el $\frac{1}{4}$ ĝis 20 litroj - Fornoj - Centraj hejtadiloj -
Fornetoj - Kruĉetoj - Litvarmigiloj - Kafujoj - Teujoj
- Varmigiloj por tolaĵo kaj por banujoj - Rapidaj
varmigiloj (Termorapidi) - Steriliziloj - Gluvarmigiloj
- Lutiloj - Industriaj fornoj. :: :: :: :: ::

KOMPLETAJ INSTALAĴOJ INDUSTRIA

Fabrika kaj Administrejo
MILANO

Via Pietro Maroncelli, 14 - Telef. 10-619

Provizejo por Milano
kaj Lombardio

Via Dante, N. 10 — MILANO

D.^{RO} P. C. MONTI

Fundamenta Gramatiko

de ESPERANTO

Esperante verkita * L. 2,50

Istituto Lombardo d'Esperanto

Via Rossari, 2 - **MILANO** - 2, Via Rossari